

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2026. július 16.*

„Előzetes döntéshozatal – Európai uniós polgárság – EUMSZ 20. cikk – Olyan uniós polgár családtagja, aki soha nem gyakorolta a szabad mozgáshoz való jogát – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – 2008/115/EK irányelv – Harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérése – A nemzetbiztonság veszélyeztetése – Nemzeti szakhatóság állásfoglalása – Indokolás – Iratbetekintés – Minősített adatok – Az uniós jog elsőbbsége”

A C-26/25. sz. [Bukla]ⁱ ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Szegedi Törvényszék (Magyarország) a Bírósághoz 2025. január 17-én érkezett, 2025. január 17-i határozatával terjesztett elő a

PQ

és

az **Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság,**

az **Alkotmányvédelmi Hivatal**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök (előadó), O. Spineanu-Matei, S. Rodin, N. Piçarra és N. Fenger bírák,

főtanácsnok: D. Spielmann,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– PQ képviseletében Kovács T., Németh A. és Pohárnok B. ügyvédek,

* Az eljárás nyelve: magyar.

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

- a magyar kormány képviselőjében Bíró-Tóth Zs. és Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében F. Blanc, A. Katsimerou, E. Montaguti, Teleki Zs. és P. J. O. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének, az EUMSZ 20. és EUMSZ 267. cikknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 1., 5., 7., 24., 41., 47., 51. és 52. cikkének, a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.) 1., 5. és 11–13. cikkének, valamint az uniós jog elsőbbsége elvének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a PQ és az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (Magyarország) (a továbbiakban: regionális igazgatóság), valamint az Alkotmányvédelmi Hivatal (Magyarország) között a PQ-val szemben hozott kiutasítási határozat, valamint beutazási és tartózkodási tilalom megszerzése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az EUM-Szerződés

- 3 Az EUMSZ 20. cikk így rendelkezik:

„(1) Létrejön az [európai] uniós polgárság. Uniós polgár mindenki, aki valamely tagállam állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

(2) Az uniós polgárokat megilletik a Szerződések által rájuk ruházott jogok, és terhelik az azokban előírt kötelezettségek. Így az uniós polgárok többek között:

- a) jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;
- b) választásra jogosultak és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

- c) jogosultak bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képvisellel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;
- d) jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz folyamodni, valamint arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén az Unió bármely intézményéhez vagy tanácsadó szervéhez forduljanak, és ugyanazon a nyelven választ kapjanak.

Ezek a jogok a Szerződésekben és a végrehajtásukra elfogadott intézkedésekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.”

A 2008/115 irányelv

- 4 A 2008/115 irányelv (6) és (24) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:

„(6) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok illegális tartózkodását tisztességes és átlátható eljárással szüntessék meg. Az EU általános jogelveinek megfelelően az ezen irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell elfogadni, ami azt vonja maga után, hogy az illegális tartózkodás pusztán tényén kívül egyéb szempontokat is figyelembe kell venni. A tagállamoknak, amennyiben a kiutasítással kapcsolatos határozatok, azaz a kiutasítási határozatok és – amennyiben elrendelik – a beutazási tilalomról és a kitoloncolásról szóló határozatok meghozatalakor egységes formanyomtatványt használnak, tiszteletben kell tartaniuk ezt az elvet és teljeskörűen be kell tartaniuk az ezen irányelvben foglalt valamennyi alkalmazandó rendelkezést.

[...]

(24) Az irányelv tiszteletben tartja és betartja a különösen [a Charta] által elismert alapvető jogokat és elveket.”

- 5 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv megállapítja a tagállamok által alkalmazandó, a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatéréséről szóló közös normákat és eljárásokat, összhangban a közösségi jog általános elveiként szereplő alapvető jogokkal és a nemzetközi joggal, beleértve a menekültek védelmét és az emberi jogi kötelezettségeket.”

- 6 Az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó.”

- 7 Ugyanezen irányelv 3. cikkének 2. pontja értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[...]

2. »illegális tartózkodás«: olyan harmadik országbeli állampolgár jelenléte valamely tagállam területén, aki [a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 77., 1. o.)] [6]. cikkében meghatározott beutazási feltételeknek vagy az adott tagállamban érvényes egyéb beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek nem vagy már nem felel meg”.
- 8 A 2008/115 irányelv 5. cikke a következőképpen rendelkezik:
- „Az irányelv végrehajtása során a tagállamok megfelelő figyelmet fordítanak
- a) a gyermek mindenképp felett álló érdekeire,
- b) a családi életre,
- c) az érintett harmadik országbeli állampolgár egészségi állapotára,
- és tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét.”
- 9 Ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokról vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.
- [...]”
- 10 Az említett irányelv 11. cikke meghatározza a beutazási tilalomra vonatkozó határozatok rendszerét.
- 11 Ugyanezen irányelv 12. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „A kiutasítási határozatok, és – amennyiben elrendelik – a beutazási tilalomról és a kitoloncolásról szóló határozatok meghozatalára írásban, a tényállás ismertetésével és jogi indokolással, valamint a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek feltüntetésével kerül sor.
- A tényállásra vonatkozó tájékoztatás korlátozható, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi a tájékoztatáshoz való jog korlátozását, különösen a nemzetbiztonság és -védelem illetve a közbiztonság védelme érdekében, valamint a bűncselekmények megelőzésének, nyomozásának, felderítésének és üldözésének biztosítása érdekében.”
- 12 A 2008/115 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „Az érintett harmadik országbeli állampolgár számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot, hogy illetékes bíróság vagy közigazgatósági hatóság, vagy pártatlan és a függetlenség biztosítékával rendelkező tagokból álló illetékes szerv előtt fellebbezéssel élhessen a kiutasításhoz kapcsolódó, a 12. cikk (1) bekezdésében említett határozatok ellen, vagy kérhesse azok felülvizsgálatát.”

A magyar jog

A 2007. évi II. törvény

- 13 A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló, 2007. január 5-i 2007. évi II. törvény (a *Magyar Közlöny* 2007. évi 1. száma) 43. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az idegenrendészeti hatóság önálló beutazási és tartózkodási tilalmat rendel el azzal az ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodó harmadik országbeli állampolgárral szemben,

[...]

c) akinek a beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyeztet.

[...]

(2) Az idegenrendészeti hatóság – az e törvényben meghatározott kivétellel – idegenrendészeti kiutasítást rendel el azzal a harmadik országbeli állampolgárral szemben,

[...]

d) akinek a beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyeztet.

[...]

(3) Az önálló beutazási és tartózkodási tilalmat az (1) bekezdés c) pontjában, valamint az idegenrendészeti kiutasítást a (2) bekezdés d) pontjában foglalt okból törvényben meghatározott érdek védelmével kapcsolatos feladata ellátása céljából, saját feladatkörében a kormányrendeletben meghatározott rendvédelmi szervek is kezdeményezhetik. Ha az önálló beutazási és tartózkodási tilalmat az (1) bekezdés c) pontjában, vagy az idegenrendészeti kiutasítást a (2) bekezdés d) pontjában foglalt okból rendelik el, akkor a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamára – a feladat- és hatáskörüket érintő esetben – a kormányrendeletben meghatározott rendvédelmi szervek javaslatot tesznek. A javaslatban foglaltaktól az idegenrendészeti hatóság nem térhet el.”

- 14 E törvény 45. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A családi kapcsolatára tekintettel tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár idegenrendészeti kiutasítását elrendelő határozat meghozatala előtt az idegenrendészeti hatóság a következő szempontokat mérlegeli:

a) a tartózkodás időtartama;

b) a harmadik országbeli állampolgár kora, családi körülményei, kiutasításának lehetséges következményei a családtagjaira nézve;

c) a harmadik országbeli állampolgár kötődése Magyarországhoz, illetve származási országához fűződő kapcsolatainak hiánya.”

15 Az említett törvény 87/A. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„A Kormány az e törvényben szabályozott eljárásokban, egyes kérdések megítélésére az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben szakhatóságot jelöl ki.

16 Ugyanezen törvény 87/B.§-ának (4) bekezdése értelmében:

„A szakhatóság állásfoglalása a szakkérdés tekintetében kötelező az eljáró idegenrendészeti hatóságra nézve.”

A 114/2007. Korm. rendelet

17 A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló, 2007. május 24-i 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 114. §-a (4) bekezdésének a) pontja előírja, hogy beutazási és tartózkodási tilalom a nyomozó hatóság, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a rendőrség vagy a Terrorelhárítási Központ (Magyarország) javaslatára rendelhető el.

18 E rendelet 114. §-ának (4b) bekezdése értelmében az idegenrendészeti kiutasítás a nyomozó hatóság, az Alkotmányvédelmi Hivatal vagy a Terrorelhárítási Központ javaslatára is elrendelhető.

A 2009. évi CLV. törvény

19 A minősített adat védelméről szóló, 2009. december 29-i 2009. évi CLV. törvény (a *Magyar Közlöny* 2009. évi 194. száma) 11. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az érintett a minősítő által kiadott megismerési engedély alapján, személyi biztonsági tanúsítvány nélkül jogosult megismerni nemzeti minősítésű személyes adatát. Az érintett köteles a nemzeti minősített adat megismerése előtt írásban titoktartási nyilatkozatot tenni és a nemzeti minősített adat védelmére vonatkozó szabályokat betartani.

(2) A megismerési engedély kiadásáról az érintett kérelmére a minősítő 15 napon belül határoz. A megismerési engedély kiadását a minősítő megtagadja, ha az adat megismerése a minősítés alapjául szolgáló közérdek sérelméhez vezet. A megismerési engedély megtagadását a minősítőnek indokolnia kell.

(3) A megismerési engedély megtagadása esetén az érintett a határozatot közigazgatási perben megtámadhatja. [...]”

20 E törvény 12. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A minősített adat kezelője az érintett személyes adataihoz való hozzáférési jogának biztosítását megtagadhatja, ha a minősítés alapjául szolgáló közérdeket e jog gyakorlása veszélyeztetné.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 21 A harmadik ország állampolgárságával rendelkező PQ 2005 júniusában érkezett legálisan Magyarországra hivatásos labdarúgó-játékosként, és azóta is e tagállam területén tartózkodik. Legutóbb 2020. szeptember 15-ig érvényes állandó tartózkodási kártyával rendelkezett.
- 22 PQ 2011 óta magyar állampolgárságú élettársával él. E kapcsolatból 2012-ben és 2021-ben két magyar állampolgárságú gyermek született. PQ az élettársával közösen gyakorolja a gyermekeik feletti szülői felügyeleti jogot. Ez utóbbiakkal állandó jelleggel együtt él, és az idő nagy részében tényleges felügyeletet gyakorol felettük. Gyermekei szoros érzelmi kapcsolatban és függőségi viszonyban állnak PQ-val, aki születésük óta folyamatosan gondozza őket.
- 23 2020. augusztus 6-án PQ a családi helyzetére hivatkozva nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmet nyújtott be.
- 24 2020. szeptember 9-i indokolás nélküli állásfoglalásában az Alkotmányvédelmi Hivatal megállapította, hogy PQ magyarországi tartózkodása sérti e tagállam nemzetbiztonsági érdekeit. E szakhatóság a fenti állásfoglalásának alapjául szolgáló adatokat nemzeti minősített adattá nyilvánította.
- 25 2020. október 27-i határozatával a regionális igazgatóság mint elsőfokú idegenrendészeti hatóság elutasította a PQ által benyújtott, nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmet.
- 26 2020. december 3-án az Alkotmányvédelmi Hivatal javaslatában kiutasítási határozat meghozatalát kezdeményezte PQ-val szemben, azzal az indokkal, hogy a Magyarországon való tartózkodása sérti e tagállam nemzetbiztonsági érdekeit. E szakhatóság az e javaslat alapjául szolgáló adatokat nemzeti minősített adattá nyilvánította.
- 27 A 2020. október 27-i határozatot 2021. március 25-én helybenhagyta a másodfokú idegenrendészeti hatóság, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Magyarország) azzal az indokkal, hogy a Belügyminiszter (Magyarország) másodfokú szakhatóságként 2021. február 12-én állásfoglalást adott ki, amely szerint PQ Magyarország területén való tartózkodása veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonsági érdekét. Határozatában az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság kiemelte, hogy a magyar szabályozás alapján nem térhet el a Belügyminiszter állásfoglalásától, és ezért köteles PQ kérelmét elutasítani anélkül, hogy a személyi körülményeit figyelembe venné.
- 28 2021. április 16-án az Alkotmányvédelmi Hivatal beutazási és tartózkodási tilalom elrendelését javasolta PQ-val szemben.
- 29 2021. május 6-i határozatával a regionális igazgatóság PQ-t kiutasító határozatot fogadott el, rendelkezett ezen intézkedés végrehajtásáról, és PQ-val szemben tíz év időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el. Ez a határozat többek között az Alkotmányvédelmi Hivatal 2020. december 3-i és 2021. április 16-i javaslatán alapult.
- 30 2021. május 6-i végzésével a regionális igazgatóság felfüggesztette PQ kiutasításának végrehajtását a kiutasítás feltételeinek megteremtéséig, valamint az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezésig, vagy adott esetben az e büntetőügyben esetlegesen kiszabásra kerülő büntetés letöltéséig.

- 31 PQ kereseteket indított a kérdést előterjesztő bíróság, a Szegedi Törvényszék előtt az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság 2021. március 25-i és a regionális igazgatóság 2021. május 6-i határozatával szemben.
- 32 E keresetek közül az első vizsgálata során a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett a Bíróság elé. A Bíróság e kérelem alapján meghozta a 2024. április 25-i NW és PQ (Minősített adatok) ítéletet (C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344).
- 33 2024. szeptember 25-i ítéletével a kérdést előterjesztő bíróság megsemmisítette az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság 2021. március 25-i határozatát, és arra kötelezte a regionális igazgatóságot, hogy a 2024. április 25-i NW és PQ (Minősített adatok) ítéletre (C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344) tekintettel új eljárást folytasson le, ugyanakkor iránymutatást adott az e célból alkalmazandó megközelítésre vonatkozóan.
- 34 Az alapügyben szóban forgó eljárás a PQ által a regionális igazgatóság 2021. május 6-i határozatával szemben benyújtott kereset vizsgálatára vonatkozik.
- 35 E bíróság ismerteti, hogy PQ-val szemben kiutasítási határozatot hoztak, mivel az Alkotmányvédelmi Hivatal megállapította, hogy PQ magyarországi tartózkodása sérti e tagállam nemzetbiztonsági érdekeit. Az ezen értékelés alapjául szolgáló indokokat sem PQ, sem a regionális igazgatóság nem ismerte meg. Ez utóbbi a magyar jog alapján nem vizsgálhat további egyéni körülményeket, és köteles az Alkotmányvédelmi Hivatal értékelésére támaszkodni.
- 36 Az említett bíróság rámutat arra, hogy a Kúria (Magyarország) ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapügy tárgyát is képezi, az érintett személy eljárási jogai azáltal biztosítottak, hogy a tartózkodásra vonatkozó döntés jogszerűségének megítélése céljából az illetékes bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy betekintszen a szakhatósági állásfoglalás alapjául szolgáló minősített adatokba.
- 37 Mindenesetre, még ha a minősített adatokhoz való hozzáférés iránti kérelemnek helyt is adnak, sem az érintett személy, sem annak képviselője nem használhatja fel közigazgatási vagy bírósági eljárásokban azokat a minősített adatokat, amelyekhez hozzáférést biztosítottak számukra, mivel a gyakorlatban nem engedélyezik számukra, hogy az ezen adatok lényegét tartalmazó beadványt készítsenek. A tartózkodás tárgyában hozott határozat elleni keresetet elbíráló bíróság a magyar jogszabályok alapján e tekintetben semmilyen hatáskörrel nem rendelkezik.
- 38 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a tekintetben, hogy a magyar szabályozás összeegyeztethető-e az uniós jog követelményeivel. Konkrétan úgy véli, hogy a 2008/115 irányelv 5. cikke és az EUMSZ 20. cikk nem teszi lehetővé kiutasítási határozat meghozatalát olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben szerepel, anélkül hogy lefolytatták volna az összes releváns körülmény – különösen az érintett személyre vonatkozó, családi együttéléssel kapcsolatos tények – konkrét mérlegelését. Ezenkívül a minősített adatoknak a közigazgatási és bírósági eljárások során fenntartott jogi minősítése ellentétes lenne a Bíróság ítélkezési gyakorlatában rögzített követelményekkel.

- 39 E körülmények között a Szegedi Törvényszék úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [2008/115 irányelv] 5., 12. és 13. cikkét [a Charta] 7., 24., 41. és 47. cikkeivel összefüggésben, abban az értelemben, hogy azokkal ellentétes az a tagállami gyakorlat, amelyben anélkül fogadnak el az állampolgársága szerinti tagállamban élő uniós családtagok (kiskorú gyermek, élettárs) harmadik országbeli állampolgár családtagját kiutasító határozatot, hogy előzetesen megvizsgálják [ezen irányelv] 5. cikkében és a Charta 7. és 24. cikkében foglalt szempontokat?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a [2008/115 irányelv] 5., 12. és 13. cikkét a Charta 7., 24. cikkével és 51. cikkének (1) bekezdésével, illetve 52. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami gyakorlat, amely szerint a kiutasításról rendelkező idegenrendészeti határozat meghozatalára olyan[,] indokolás nélküli[,] szakhatósági javaslat alapján kerül sor, amely kizárólag a nemzetbiztonság, közbiztonság, közrend veszélyeztetését/sértését állapítja meg, amelytől való eltérés nem megengedett az idegenrendészeti hatóság számára, az kötelező erejű[,] és amelynek kiadására, így a nemzetbiztonsági, közbiztonsági, közrendi ok egyedi ügyben való fennállásának alapos vizsgálatára az egyéni körülmények, a szükségesség és az arányosság követelményének figyelmen kívül hagyásával került sor?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a [2008/115 irányelv] 5., 12. és 13. cikkét a Charta 47. cikkével – és adott esetben a Charta 7. és 24. cikkeivel – összefüggésben, hogy azok megkövetelik, hogy a nemzetbiztonsági és/vagy közrendi, közbiztonsági okkal összefüggő indokon alapuló kiutasításról szóló határozatot hozó tagállami hatóságnak és/vagy a titkosítást megállapító szakhatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár és jogi képviselője számára mindenképpen biztosított legyen az ilyen indokon alapuló határozat alapjául szolgáló titkosított/minősített adatok, információk legalább lényegének megismerése és a döntéssel kapcsolatos eljárásban való felhasználás joga, amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság arra hivatkozik, hogy a közlés a nemzetbiztonsági okkal ellentétes lenne?
- 4) Igenlő válasz esetén, pontosan mit kell érteni az ilyen döntés alapjául szolgáló titkosított indokok »lényege« alatt a Charta 41. és 47. cikkeire figyelemmel?”
- 40 A kérdést előterjesztő bíróság 2025. május 26-án meghozott, a Bírósághoz ugyanazon a napon érkezett határozatával kiegészítette az előzetes döntéshozatal iránti kérelmét.
- 41 E bíróság megjegyzi, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet követően a Kúria 2025. február 24-én jogegységi határozatot hozott a valamennyi idegenrendészeti eljárás szempontjából releváns jog egységes értelmezése érdekében. A kiutasítási határozattal szemben benyújtott keresetet elbíráló magyar bíróság köteles alkalmazni a Kúria által ily módon elfogadott értelmezést, és attól még akkor sem térhet el, ha határozatát e tekintetben megindokolja.
- 42 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azt illetően, hogy e határozat több tekintetben is összeegyeztethető-e az uniós joggal.
- 43 Először is konkrétan azt emeli ki, hogy az említett határozatból az következik, hogy a magyar bíróság nem vizsgálhatja az EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jog vagy függőségi viszony fennállását, ha az érintett személy azokra először a bírósági eljárásban hivatkozik, vagy ha az ilyen

vizsgálat szükségességét alátámasztó tények ezen eljárásban merülnek fel. Ez a vizsgálat akkor is kizárt, ha a vitatott kiutasítási határozatot egy másik olyan határozat előzte meg, amely kizárta e személy magyarországi tartózkodáshoz való jogát.

- 44 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a Kúria szerint a magyar szabályozás jelenlegi állapota szerint nem tehető lehetővé az érintett személy számára, hogy megismerje a vele szemben hozott határozat indokolásának lényegét akkor, ha ezek az indokok minősített adatokon alapulnak. E körülmények között a fennálló nemzeti joggal összeegyeztethető egyetlen olyan eszköz az illetékes bíróság számára, amely lehetővé teszi e személy jogai tiszteletben tartásának biztosítását, az lenne, hogy azt állapítja meg, hogy a releváns minősített adatokhoz való hozzáférés hiányában az említett személy nem képes megvédeni jogait, és következésképpen az ügyészt ugyanezen személy érdekében való fellépésre hívja fel. Az ügyész ezt követően dönthet úgy, hogy fellép a perben, és hozzáférhet ezekhez a minősített adatokhoz, azokat azonban nem közölheti az érintett személlyel. Ezzel szemben abban az esetben, ha az ügyész úgy dönt, hogy nem lép fel a perben, az illetékes bíróság figyelmen kívül hagyhatja a közigazgatási hatóságoknak a nemzetbiztonság veszélyeztetésére vonatkozó álláspontját.
- 45 Tekintettel a Kúria 2025. február 24-i határozatának az uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségeire, a kérdést előterjesztő bíróság arra is keresi a választ, hogy összeegyeztethetők-e e joggal a magyar jog által az ilyen határozathoz fűződő joghatások, mivel e joghatások akadályozzák a Kúria valamely más tanácsát vagy a rendes magyar bíróságokat az uniós jognak való megfelelésben.
- 46 E körülmények alapján a Szegedi Törvényszék a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket a következő kérdésekkel egészítette ki:

„5) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 20. cikkét összhangban a Charta 5., 7., 24., 41., 47. cikkével és 51. cikk (1) bekezdésével, valamint 52. cikk (1) bekezdésével, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás és felsőbb bírósági gyakorlat, amely

- nem teszi lehetővé, hogy az idegenrendészeti hatóság kiutasítást elrendelő határozatát felülvizsgáló bíróság figyelembe vegye az érintett harmadik országbeli állampolgár EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jogra/függőségi viszonyra, azt megalapozó tényekre történő hivatkozását akkor, ha ezekre először a bírósági eljárásban hivatkozik (akkor is, ha a közigazgatási eljárásban egyébként a hatóság előtt már ismert volt az uniós polgárral fennálló kapcsolata), vagy ha az ehhez kapcsolódó releváns tények először a bírósági eljárásban merülnek fel,
- előírja, hogy az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog fennállásának vizsgálatára a kiutasítási eljárásban csak akkor kerülhet sor, ha a kiutasítási határozatot nem előzte – és ezzel alapozta – meg más, a tagállami tartózkodás kizárásáról rendelkező (tartózkodási vagy letelepedési engedély iránti kérelmet elbíráló) határozat?

6) Úgy kell-e értelmezni a [2008/115] irányelv 5. cikkét, 11. cikk (2) bekezdését, 12. cikk (1) bekezdését és 13. cikkét, figyelemmel [ezen] irányelv (6) és (24) preambulumbekkezdéseire és 1. cikkére összhangban a Charta 5., 7., 24., 41., 47. cikkével, 51. cikk (1) bekezdésével és 52. cikk (1) bekezdésével, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás és felsőbb bírósági gyakorlat, amely értelmében a kiutasítás, illetve beutazási és tartózkodási tilalom tárgyában hozott idegenrendészeti hatósági döntés arányosságának vizsgálata elvégezhető anélkül, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár vagy jogi képviselője

megismerhette volna a döntés indokát képező, közrendi, közbiztonsági, nemzetbiztonsági okra hivatkozó szakhatósági javaslat indokainak legalább a lényegét és kifejthette volna az ezzel kapcsolatos álláspontját, védekezését?

- 7) Úgy kell-e értelmezni a [2008/115] irányelv 12. cikk (1) bekezdését és 13. cikkét, figyelemmel [ezen] irányelv (6) és (24) preambulumbekkezdéseire és 1. cikkére összhangban a Charta 41. és 47. cikkével, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás és felsőbb bírósági gyakorlat, amely azt írja elő, hogy a [2008/115] irányelv 12. cikk (1) bekezdésben felsorolt nemzetbiztonsági, közrendi, közbiztonsági okkal összefüggő kivételek fennállása esetén a kiutasítás tárgyában hozott, nemzetbiztonsági, közbiztonsági, közrendi indokon alapuló határozatot hozó tagállami hatóságnak, a titkosítást/minősítést megállapító egyéb (rendvédelmi) hatóságnak, – amennyiben az indokok közlése a nemzetbiztonsági okkal ellentétes lenne – nem kell gondoskodnia arról, hogy az érintett személy vagy jogi képviselője számára mindenképpen biztosított legyen az ilyen indokon alapuló határozat alapjául szolgáló titkosított/minősített adatok, információk legalább lényegének megismerése és a döntéssel kapcsolatos eljárásban való felhasználási joga, mert ehelyett az ilyen titkosított/minősített indokokon alapuló hatósági határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróság felhívására az ügyész – vagy bármely más, az érintett harmadik állampolgártól eltérő személy – léphet fel az érintett harmadik országbeli állampolgár jogainak védelme érdekében, aki szintén nem közölheti az érintett felperessel az indokok legalább lényegét sem?
- 8) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 267. cikkét, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdés második és harmadik albekezdését, a 19. cikk (1) bekezdés második albekezdését, a Charta 47. cikkét összhangban az uniós jog elsőbbségének elvével és a Charta 41. cikkével, 51. cikk (1) bekezdésével, 52. cikk (1) bekezdésével, a [2008/115] 5. cikkével, 11. cikk (2) bekezdésével, 12. cikk (1) bekezdésével, 13. cikkével, figyelemmel [ezen] irányelv (6) és (24) preambulumbekkezdéseire és 1. cikkére, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás és felsőbb bírósági gyakorlat, amelynek értelmében
- a tagállam legfelsőbb bírósága minden alsóbb fokú bíróságra kötelező – attól eltérést nem engedő – jogértelmezést előíró határozatokat [...] hozhat akkor is, ha az adott ügyre vonatkozó uniós jogot [a Bíróság] ítéletében már értelmezte, és amelyben az uniós jogot [a Bíróság] adott ügyre vonatkozó ítéleteihez képest tovább értelmezi és olyan egységes jogértelmezést ír elő, amely az uniós jog alkalmazása kapcsán [a Bíróság] ítéletében adott jogértelmezéssel ellentétes, annak tényleges érvényesülését akadályozó végrehajtási szabályozást ír elő,
 - a tagállam legfelsőbb bíróságának az adott ügyre vonatkozó uniós jog/[a Bíróság ítéleteinek] alkalmazhatóságához a nemzeti jog által szabályozott külön eljárást (előzetes döntéshozatali eljárás, jogegységi eljárás) kell kezdeményeznie, amennyiben az uniós joggal/[a Bíróság] ítéleteivel ellentétes kötelező erejű felsőbb bírósági határozat(ok)tól az uniós jog alapján el kíván térni és amelynek értelmében az uniós jog/[a Bíróság] ítéleteinek közvetlen alkalmazására csak az ilyen eljárásban meghozott határozat (jogegységi határozat) felhatalmazása alapján van lehetőség?
- 9) Úgy kell-e értelmezni [a 2024. április 25-i NW és PQ (Minősített adatok) ítélet (C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344)] 97. pontját, hogy a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság juthat arra a következtetésre, hogy a szakhatósági állásfoglalást alátámasztó indokok lényegének hozzáférhetővé tétele közvetlen és egyedi módon sértheti az érintett tagállam nemzetbiztonságát, mivel különösen veszélyeztheti a személyek életét, egészségét

vagy szabadságát, vagy felfedheti a nemzetbiztonsági hatóságok által alkalmazott specifikus nyomozási módszereket, és így súlyosan akadályozhatja, vagy akár meggátolhatja e hatóságok feladatainak jövőbeli teljesítését, mely okok nem teszik lehetővé, hogy a fél vagy jogi képviselője megismerjék az állásfoglalást alátámasztó indokok lényegét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 47 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 267. cikkben előírt eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén a Bíróság az uniós jog értelmezéséhez támpontokat nyújt a nemzeti bíróságnak, amelyek szükségesek az utóbbi által eldöntendő jogvita megoldásához (lásd: 1990. január 26-i Falciola végzés, C-286/88, EU:C:1990:33, 7. pont; 2021. április 15-i État belge [Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények] ítélet, C-194/19, EU:C:2021:270, 21. pont).
- 48 Ezen együttműködési eljárás keretében a Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság részére hasznos választ kell adnia, amely lehetővé teszi az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntését. Ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdést (lásd: 1997. július 17-i Krüger ítélet, C-334/95, EU:C:1997:378, 22. és 23. pont; 2000. november 28-i Roquette Frères ítélet, C-88/99, EU:C:2000:652, 18. pont; 2025. június 3-i Kinsa ítélet, C-460/23, EU:C:2025:392, 34. pont). A Bíróság különösen figyelembe vehet olyan uniós jogi normákat, amelyekre a nemzeti bíróság a kérdésében nem hivatkozott (lásd: 1986. március 20-i Tissier ítélet, 35/85, EU:C:1986:143, 9. pont; 2025. augusztus 1-jei Alace és Canpelli ítélet, C-758/24 és C-759/24, EU:C:2025:591, 44. pont).
- 49 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy bár csak az ötödik kérdés vonatkozik kifejezetten az EUMSZ 20. cikkre, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásából mindazonáltal kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki, hogy PQ e cikk alapján tartózkodási joggal rendelkezhet, és ebből következően általános jelleggel arra keresi a választ, hogy a PQ-val szemben alkalmazott kiutasítási eljárás összeegyeztethető-e az említett cikkel.
- 50 Ebből az következik, hogy az e kiutasítási eljáráshoz közvetlenül kapcsolódó valamennyi kérdést, vagyis az első hét kérdést nem csak a 2008/115 irányelvnek és a Chartának az e kérdésekben megjelölt rendelkezéseire, hanem az EUMSZ 20. cikkre tekintettel is meg kell vizsgálni.
- 51 Másodszor, ami a Charta 41. cikkét illeti, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság az első, a negyedik, az ötödik, a hatodik és a hetedik kérdésében említ, emlékeztetni kell arra, hogy e cikk szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy annak címzettjei nem a tagállamok, hanem kizárólag az Unió intézményei, szervei és hivatalai (2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Mindezzel együtt a Charta 41. cikke az uniós jognak a tagállamok tekintetében e jog végrehajtása esetében alkalmazandó általános elvét tükrözi (2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 53 Ezen általános elvet tehát figyelembe kell venni azon kötelezettségek pontosításakor, amelyek a tagállamokat az EUMSZ 20. cikk és a 2008/115 irányelv végrehajtása során terhelik.

- 54 Harmadszor meg kell állapítani, hogy a magyar kormány a magyar szabályozásnak a kérdést előterjesztő bíróság által elfogadottól eltérő értelmezése alapján az első, a második, a harmadik és a nyolcadik kérdés alapvető átfogalmazását javasolja.
- 55 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy e kormány e javaslat alátámasztása érdekében nagymértékben a Kúria 2025. február 24-i határozatára támaszkodott, amelyet még nem hoztak meg abban az időpontban, amikor az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet továbbították a Bírósághoz.
- 56 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság a 2025. május 26-i határozatában figyelembe vette a Kúria e határozatát, és következésképpen úgy vélte, hogy a magyar kormány által felhozott egyes körülményekre vonatkozóan új kérdéseket kell előterjesztenie előzetes döntéshozatalra, így nagyrészt okafogyottá vált e kormány azon javaslata, amely az első, a második és a harmadik kérdésnek a Kúria említett határozatának figyelembevétele érdekében történő átfogalmazására irányult.
- 57 Kétségtelen, hogy az említett kormány a Kúria ugyanezen határozatából a kérdést előterjesztő bíróság által levont következtetésektől részben eltérő következtetéseket von le.
- 58 Ugyanakkor az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, kizárólag a nemzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel többek között a nemzeti jog értelmezésére és alkalmazására (lásd: 1978. március 16-i Oehlschlager ítélet, 104/77, EU:C:1978:69, 4. pont; 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 76. pont). A Bíróságnak pedig azon uniós jogi rendelkezések értelmezéséről vagy érvényességéről kell határoznia, amelyek tárgyában a Bíróságot kérdezik, figyelembe véve azt a ténybeli és szabályozási hátteret, amelybe a neki feltett kérdések illeszkednek, ahogyan azt a kérdést előterjesztő bíróság meghatározta (lásd ebben az értelemben: 2007. december 18-i Laval un Partneri ítélet, C-341/05, EU:C:2007:809, 47. pont; 2025. augusztus 1-jei Royal Football Club Seraing ítélet, C-600/23, EU:C:2025:617, 66. pont).
- 59 Ebből következik, hogy az első, a második, a harmadik és a nyolcadik kérdés megválaszolása érdekében a Bíróságnak a magyar szabályozást illetően nem a magyar kormány által hivatkozott, hanem a kérdést előterjesztő bíróság által ismertetett bemutatására kell támaszkodnia.

Az első kérdésről

- 60 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 20. cikket, valamint a 2008/115 irányelv 5., 12. és 13. cikkét a Charta 7., 24. és 47. cikkével, továbbá a megfelelő ügyintézés általános elvével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam hatóságai olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az e tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, anélkül hoznak kiutasítási határozatot, hogy előzetesen megvizsgálták volna az ilyen határozat által e harmadik országbeli állampolgár családi életére és kiskorú gyermekeinek helyzetére gyakorolt következményeket.
- 61 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a 2008/115 irányelv 12. és 13. cikke, a Charta 47. cikke és a megfelelő ügyintézés általános elve olyan eljárási kötelezettségeket ír elő, amelyek nem relevánsak az első kérdés megválaszolása szempontjából.

- 62 E pontosítást követően először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUMSZ 20. cikkel ellentétesek azok a nemzeti intézkedések, amelyek azzal a hatással járnak, hogy megfosztják az uniós polgárokat az uniós polgár jogállásuk révén biztosított jogok tényleges élvezetétől (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 63 Ezzel szemben az EUM-Szerződés uniós polgárságra vonatkozó rendelkezései nem biztosítanak önálló jogot a harmadik országok állampolgárai számára. Az ilyen állampolgárookra ruházott esetleges jogok ugyanis nem ezen állampolgárok saját jogai, hanem az uniós polgárok által élvezett jogokból származtatott jogok. E származékos jogok célja és igazolása azon a megfontoláson alapul, hogy e jogok el nem ismerése sértheti többek között az uniós polgárnak az Unió területén való szabad mozgását (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy vannak egészen különleges helyzetek, amelyekben – noha a harmadik országok állampolgárainak tartózkodási jogára vonatkozó származékos jog nem alkalmazható, és az érintett uniós polgár nem élt a szabad mozgáshoz való jogával – meg kell adni a tartózkodási jogot a harmadik ország olyan állampolgára számára, aki ezen uniós polgár családtagja, mivel ellenkező esetben az uniós polgárság elveszítené hatékony érvényesülését, ha az ilyen jog megtagadásának következményeként az említett uniós polgár valójában kénytelen lenne elhagyni az Unió egészének területét, és ezzel megfosztanák őt az e jogállás révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 A tartózkodási jog harmadik országbeli állampolgárral szembeni megtagadása azonban csak akkor akadályozhatja az uniós polgárság hatékony érvényesülését, ha a harmadik ország ezen állampolgára és ezen állampolgár uniós polgársággal rendelkező adott családtagja között olyan függőségi viszony áll fenn, amelynek következtében az uniós polgár arra kényszerül, hogy a harmadik ország említett állampolgárával tartson, és az Unió egészének területét elhagyja (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, a tartózkodási jognak az EUMSZ 20. cikk alapján történő elismerését a harmadik ország szóban forgó állampolgára és az uniós polgár, aki az előbbi családtagja, közötti függőségi viszony szorosságára tekintettel kell vizsgálni, és ennek során az ügy összes körülményét figyelembe kell venni (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 Ebben az összefüggésben valamely tagállam, amennyiben a jelen ítélet 64–66. pontjában foglalt feltételek teljesülnek, nem hozhat kiutasítási határozatot az érintett harmadik országbeli állampolgárral szemben.
- 68 Egyrészt ugyanis ilyen helyzetben az EUMSZ 20. cikkel ellentétes az, hogy ezen harmadik országbeli állampolgártól megtagadják a tartózkodást, valamint hogy kiutasítási intézkedést vagy tágabb értelemben valamely harmadik országba való visszatérésre kötelező intézkedést rendeljenek el vele szemben, mivel az ilyen intézkedések azzal a hatással járhatnak, hogy az érintett uniós polgárt a közte és az említett harmadik országbeli állampolgár között fennálló függőségi viszony miatt megfosztják az uniós polgári jogállása által biztosított jogok tényleges

- élvezetétől (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 13-i CS ítélet, C-304/14, EU:C:2016:674, 32. pont; 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 65. pont).
- 69 Másrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUMSZ 20. cikkben előírt tartózkodási jog közvetlenül az elsődleges jogból ered, és abban az időpontban keletkezik, amikor az e tartózkodási jog megadását igazoló feltételek – akár a tartózkodási jog elismerése iránti kérelem benyújtását megelőzően is – teljesülnek (lásd ebben az értelemben: 2025. május 8-i Stadt Wuppertal ítélet, C-130/24, EU:C:2025:340, 32., 33. és 39. pont).
- 70 Ebből következik, hogy olyan függőségi viszony létrejöttétől kezdve, mint amilyen a jelen ítélet 65. pontjában szerepel, e függőségi viszony fennállásának időtartama alatt már nem lehet úgy tekinteni, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár jogellenesen tartózkodik az érintett tagállam területén a 2008/115 irányelv 3. cikkének 2. pontja értelmében (lásd ebben az értelemben: 2018. május 8-i K. A. és társai [Családegyesítés Belgiumban] ítélet, C-82/16, EU:C:2018:308, 89. pont).
- 71 Márpedig ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 6. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy valamely tagállam csak a területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárral szemben hozhat kiutasítási határozatot (lásd ebben az értelemben: 2024. december 19-i Kaduna ítélet, C-244/24 és C-290/24, EU:C:2024:1038, 137. és 138. pont).
- 72 A fentiekből az következik, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük az EUMSZ 20. cikket, amikor kiutasítási határozat meghozatalát tervezik az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjával szemben.
- 73 E célból, noha kétségtelen, hogy a kiutasítási eljárások keretében a tagállamok feladata meghatározni az EUMSZ 20. cikk végrehajtásának részletes szabályait, e szabályok nem veszélyeztethetik e cikk hatékony érvényesülését (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 74 E tekintetben, mivel a kiskorú uniós polgár szülőjével szembeni kiutasítási eljárás lefolytatása – az e szülő tartózkodását megtagadó határozat elfogadásához hasonlóan – megfoszthatja ezen uniós polgárt az EUMSZ 20. cikk által számára biztosított jogállásból eredő jogainak tényleges élvezetétől, a tartózkodási engedély iránti kérelmek vizsgálata tekintetében az illetékes nemzeti hatóságokra vonatkozó eljárási követelmények *mutatis mutandis* átültethetők a kiutasítási eljárásokra is.
- 75 Ebből következik, hogy az ilyen eljárás keretében az illetékes nemzeti hatóságokat nem terheli kötelezettség a tekintetben, hogy szisztematikusan és saját kezdeményezésükre megvizsgálják, hogy fennáll-e az EUMSZ 20. cikk értelmében vett függőségi viszony, mivel az érintett személynek kell olyan bizonyítékot szolgáltatnia, amely alapján mérlegelhető, hogy e cikk alkalmazásának feltételei teljesülnek-e (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Mindazonáltal az EUMSZ 20. cikk hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjára vonatkozó kiutasítási eljárást lefolytató nemzeti hatóságok feladata, hogy többek között azon tényezők alapján,

amelyeket az érintett harmadik országbeli állampolgárnak és az érintett uniós polgárnak szabadon be kell tudnia nyújtani, továbbá adott esetben a szükséges kutatások folytatásával megvizsgálja, hogy e két személy között fennáll-e a jelen ítélet 65. pontjában leírt függőségi viszony (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 77 Következésképpen az illetékes nemzeti hatóságoknak, amikor a nemzeti szabályozás alapján olyan harmadik országbeli állampolgár kiutasítását tervezik, akinek uniós polgárral fennálló családi kapcsolata ismert a számukra, adott esetben az ehhez szükséges adatok összegyűjtésével meg kell győződnie arról, hogy az általuk meghozandó határozat nem jár azzal a hatással, hogy ezen uniós polgár ténylegesen köteles elhagyni az Unió egészének területét. E célból a fenti hatóságoknak különösen azt kell megvizsgálniuk, hogy az érintett személyek között adott esetben fennáll-e a jelen ítélet 65. pontjában leírt függőségi viszony (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 71. és 72. pont).
- 78 Másodszor, az EUMSZ 20. cikkből eredő követelményektől függetlenül, amikor a tagállamok a 2008/115 irányelvet hajtják végre, ezen irányelv 5. cikke alapján egyrészt megfelelő figyelmet kell fordítaniuk a gyermek mindenek felett álló érdekére, a családi életre és az érintett harmadik országbeli állampolgár egészségi állapotára, valamint másrészt tiszteletben kell tartaniuk a visszaküldés tilalmának elvét. Ezeket az érdekeket és ezen elvet a kiutasítási eljárás valamennyi szakaszában – különösen pedig a kiutasítási határozat meghozatalának időpontjában – megfelelően figyelembe kell venni (lásd ebben az értelemben: 2022. november 22-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Kiutasítás – Orvosi kannabisz] ítélet, C-69/21, EU:C:2022:913, 91. pont; 2025. szeptember 4-i Adrar ítélet, C-313/25 PPU, EU:C:2025:647, 79. pont).
- 79 Következésképpen valamely tagállam nem hozhat kiutasítási határozatot úgy, hogy ne vegye figyelembe az érintett harmadik országbeli állampolgár családi életére vonatkozó azon releváns tényezőket, amelyekre az érintett harmadik országbeli állampolgár akár egy tartózkodás iránti kérelem alátámasztására hivatkozott (lásd ebben az értelemben: 2018. május 8-i K. A. és társai [Családegysítés Belgiumban] ítélet, C-82/16, EU:C:2018:308, 104. pont).
- 80 Ezenkívül, amennyiben az illetékes nemzeti hatóságok kiskorú szülőjével szemben tervezik kiutasítási határozat meghozatalát, e hatóságok feladata e kiskorú helyzetének általános és alapos értékelése, kellően figyelembe véve a gyermek mindenek felett álló érdekét (lásd ebben az értelemben: 2021. január 14-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Kísérő nélküli kiskorú kiutasítása] ítélet, C-441/19, EU:C:2021:9, 60. pont); 2021. március 11-i État belge [Kiskorú szülőjének kiutasítása] ítélet, C-112/20, EU:C:2021:197, 33. pont).
- 81 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 20. cikket és a 2008/115 irányelv 5. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam hatóságai olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az e tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, anélkül hoznak kiutasítási határozatot, hogy előzetesen megvizsgálták volna az ilyen határozat által e harmadik országbeli állampolgár családi életére és kiskorú gyermekeinek helyzetére gyakorolt következményeket, amennyiben e hatóságok információkkal rendelkeznek az említett harmadik országbeli állampolgár és ezen uniós polgárok közötti családi kapcsolatok fennállásáról.

Az ötödik kérdésről

- 82 Ötödik kérdésével, amelyet másodikként célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 20. cikket a Charta 7., 24. és 47. cikkével, valamint a megfelelő ügyintézés általános elvével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely kizárja, hogy az EUMSZ 20. cikkekre lehessen hivatkozni a kiutasítási határozattal szemben vagy a kiutasítási eljárás során, amennyiben:
- az említett EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jogra vagy függőségi viszonyra először a bírósági eljárás szakaszában hivatkoztak, noha az érintett harmadik országbeli állampolgár és valamely uniós polgár közötti családi kapcsolatok már ismertek voltak az illetékes hatóságok előtt;
 - vagy az ugyanezen EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából releváns tényeket először a bírósági eljárás során tárták fel;
 - vagy az érintett tagállamban való tartózkodást megtagadó határozatot a kiutasítási eljárást megelőzően hozták meg.
- 83 Ami először is azt az esetet illeti, amikor a közigazgatási eljárás során nem hivatkoznak az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jogra vagy függőségi viszonyra, hangsúlyozni kell, hogy a kiutasítási eljárás alá vont harmadik országbeli állampolgárt a lojális együttműködés kötelezettsége terheli, amelynek értelmében ezen állampolgár a lehető leghamarabb köteles tájékoztatni az illetékes nemzeti hatóságokat a családi életét érintő bármely releváns fejleményről (lásd ebben az értelemben: 2025. szeptember 4-i Adrar ítélet, C-313/25 PPU, EU:C:2025:647, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 Ugyanakkor, amint az a jelen ítélet 73–77. pontjából kitűnik, amennyiben az illetékes nemzeti hatóságok információkkal rendelkeznek az érintett harmadik országbeli állampolgár és az uniós polgár közötti családi kapcsolatok fennállásáról, e hatóságok nem hozhatnak kiutasítási határozatot anélkül, hogy adott esetben a szükséges kutatások folytatásával meg ne vizsgálnák, hogy az EUMSZ 20. cikkel nem ellentétes-e az ilyen határozat meghozatala.
- 85 Ilyen helyzetben az a körülmény, hogy e harmadik országbeli állampolgár e hatóságok előtt nem hivatkozott kifejezetten az EUMSZ 20. cikkekre, nem mentesíti e hatóságokat az ilyen vizsgálat elvégzése alól, vagy nem teszi lehetővé számukra, hogy kiutasítási határozatot hozzanak, amennyiben e vizsgálat végén megállapítják, hogy teljesülnek a jelen ítélet 64–66. pontjában foglalt feltételek (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 73. pont).
- 86 Következésképpen az illetékes nemzeti hatóságokat ily módon terhelő kötelezettségek egyértelmű és feltétlen jellegére tekintettel e kötelezettségeket közvetlen hatályúnak kell tekinteni, így az érintett harmadik országbeli állampolgárnak a 2008/115 irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében és a Charta 47. cikkében előírt hatékony jogorvoslat keretében még akkor is tudnia kell a nemzeti bíróság előtt e kötelezettségek esetleges megsértésére hivatkozni, ha e hatóságok előtt nem hozta fel az EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jogot vagy a függőségi viszonyt.

- 87 Másodszor, ami az először a bírósági eljárás során feltárt esetleges ténybeli elemeket illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy annak elkerülése érdekében, hogy a kiskorú uniós polgárt megfosszák az EUMSZ 20. cikk által számára biztosított jogállásból eredő jogainak tényleges élvezetétől, a tartózkodás megtagadásáról határozni hivatott nemzeti bíróságok feladata, hogy figyelembe vegyék a közigazgatási határozatot követően felmerült ténybeli körülményeket (lásd ebben az értelemben: 2023. június 22-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Holland kiskorú gyermek thaiföldi anyja] ítélet, C-459/20, EU:C:2023:499, 52. pont).
- 88 Mivel a kiutasítási eljárás lefolytatása szintén megfoszthatja a kiskorú uniós polgárt az EUMSZ 20. cikk által biztosított jogállásából eredő jogainak tényleges élvezetétől, e megoldást a kiutasítási határozattal szembeni kereset vizsgálata során is alkalmazni kell.
- 89 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a valamely tagállam állampolgárával szemben közrendi okból elrendelt kiutasítási intézkedést illetően a Bíróság kimondta, hogy az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróságoknak nem kell figyelembe venniük az ezen intézkedést követően bekövetkezett tényeket (lásd ebben az értelemben: 2004. április 29-i Orfanopoulos és Oliveri ítélet, C-482/01 és C-493/01, EU:C:2004:262, 82. pont).
- 90 Ebből következik, hogy a kiutasítási határozattal szemben benyújtott kereset tárgyában eljáró nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie az EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából releváns, először a bírósági eljárás során feltárt ténybeli körülményeket.
- 91 Harmadszor, ami a tartózkodásra vonatkozó korábbi határozat fennállásának relevanciáját illeti, hangsúlyozni kell, hogy mivel a kiutasítási eljárás keretében a tagállamok feladata meghatározni az EUMSZ 20. cikk végrehajtásának részletes szabályait, e szabályokat meghatározhatják oly módon, hogy annak biztosítására törekednek, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár ahhoz való jogát, hogy családi helyzetét a kiutasítási határozat meghozatala előtt vegyék figyelembe, ne lehessen eszközként felhasználni a közigazgatási eljárás korlátlan újbóli megnyitására vagy meghosszabbítására (lásd ebben az értelemben: 2018. május 8-i K. A. és társai [Családegysítés Belgiumban] ítélet, C-82/16, EU:C:2018:308, 105. pont).
- 92 Konkrétan, a tagállam előírhatja, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak figyelembe kell venniük az érintett személy családi helyzetére vonatkozó, a tartózkodási engedély iránti kérelem vizsgálata során tett megállapításokat, anélkül hogy e helyzet egészét szükségszerűen újra kellene vizsgálniuk.
- 93 Ugyanakkor, egyrészt a tartózkodást megtagadó határozat fennállása a kiutasítási eljárás során az EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából nem lehet meghatározó olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, amelyben az illetékes nemzeti hatóságok anélkül fogadták el ezt a határozatot, hogy bármilyen módon értékelték volna, hogy e cikk alkalmazandó-e, noha információkkal rendelkeztek az érintett harmadik országbeli állampolgár és egy uniós polgár közötti családi kapcsolatok fennállásáról.
- 94 Másrészt a Bíróságnak a tartózkodásra vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak az EUMSZ 20. cikk alkalmazásáról való határozathozataluk időpontjában fennálló helyzetet kell figyelembe venniük (lásd ebben az értelemben: 2023. június 22-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Holland kiskorú gyermek thaiföldi anyja] ítélet, C-459/20, EU:C:2023:499, 52. pont). Ezenkívül, amint arra a jelen ítélet 69. pontja emlékeztet, az

EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jog – az e jog elismerése érdekében lefolytatott eljárásoktól függetlenül – attól az időponttól keletkezik, amikor az annak megadását igazoló feltételek teljesülnek.

- 95 A jelen ítélet előző pontjában kifejtett körülményekből következik, hogy olyan helyzetben, amikor a tartózkodást megtagadó és a kiutasítási határozatot nem egyidejűleg fogadják el, többek között olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, amelyben jelentős idő telik el e határozatok elfogadása között, az illetékes nemzeti hatóságoknak a kiutasítási eljárás során mindenképpen figyelembe kell venniük az EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából releváns esetleges új körülményeket, és így – e cikk alkalmazásának mellőzése érdekében – nem támaszkodhatnak kizárólag arra, hogy a tartózkodási jogot korábban megtagadták, még akkor sem, ha e jogot e cikk megfelelő figyelembevételével tagadták meg.
- 96 Következésképpen az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 20. cikket a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely kizárja, hogy az EUMSZ 20. cikkre lehessen hivatkozni a kiutasítási határozattal szemben vagy a kiutasítási eljárás során, amennyiben:
- az említett EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jogra vagy függőségi viszonyra először a bírósági eljárás szakaszában hivatkoztak, noha az érintett harmadik országbeli állampolgár és valamely uniós polgár közötti családi kapcsolatok már ismertek voltak az illetékes hatóságok előtt;
 - vagy az ugyanezen EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából releváns tényeket először a bírósági eljárás során tárták fel;
 - vagy az érintett tagállamban való tartózkodást megtagadó határozatot a kiutasítási eljárást megelőzően hozták meg.

A második kérdésről

- 97 Harmadikként vizsgálendő második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 20. cikket, valamint a 2008/115 irányelv 5., 12. és 13. cikkét a Charta 7. és 24. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely e tagállam hatóságait nemzetbiztonsági okból, kizárólag valamely nemzetbiztonsági szakhatóság által elfogadott, indokolás nélküli, kötelező erejű állásfoglalás alapján, az egyéni körülmények összességének és az arányosság elve tiszteletben tartásának szigorú vizsgálata nélkül kiutasítási határozat meghozatalára kötelezi valamely harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat.
- 98 Először is a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a tagállamok bizonyos feltételek mellett eltérhetnek a jelen ítélet 64. pontjában említett, az uniós polgár családtagját az EUMSZ 20. cikk alapján megillető származékos tartózkodási jogtól a közrend fenntartásának vagy a közbiztonság védelmének a biztosítása érdekében. Ez lehet a helyzet akkor, ha e harmadik országbeli állampolgár valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelent a közrendre, a közbiztonságra vagy a nemzetbiztonságra (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 99 A tartózkodási jog ezen indokon alapuló megtagadása azonban csak az adott ügy releváns körülményei összességének konkrét értékeléséből eredhet, amelynek során figyelembe kell venni az arányosság elvét, az alapvető jogokat, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja, valamint adott esetben az érintett harmadik országbeli állampolgár gyermekének mindenek felett álló érdekét (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 100 A jelen ítélet 72. és 73. pontjában szereplő megfontolásokból következik, hogy e követelmény olyan uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjával szemben folytatott kiutasítási eljárás során is alkalmazandó, akik az érintett tagállam állampolgárai, és akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat. A Bíróság egyébiránt már kimondta, hogy az említett követelményt tiszteletben kell tartani az EUMSZ 20. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban, amelyben nem tartózkodást megtagadó határozatról, hanem kiutasítási intézkedésről van szó (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 13-i CS ítélet, C-304/14, EU:C:2016:674, 40. és 41. pont).
- 101 Egyébiránt, amikor a tagállamok nemzetbiztonsági okból terveznek kiutasítási határozatot hozni, továbbra is kötelesek tiszteletben tartani a 2008/115 irányelv 5. cikkét, valamint a Charta 7. és 24. cikkét.
- 102 Márpedig, amint arra ezen irányelv (6) preambulumbekkezdése rámutat, az ezen irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell elfogadni, így az illetékes nemzeti hatóságoknak az ilyen kiutasítási határozat meghozatala előtt figyelembe kell venniük valamennyi, e cikkek alkalmazása szempontjából releváns körülményt, és különösen az érintett harmadik országbeli állampolgár családi helyzetét. E nemzeti hatóságoknak ezenfelül az arányosság elvének tiszteletben tartását a kiutasítási eljárás minden szakasza folyamán biztosítaniuk kell (lásd ebben az értelemben: 2015. június 11-i Zh. és O. ítélet, C-554/13, EU:C:2015:377, 49. pont; 2025. augusztus 1-jei Al Hoceima és Boghni ítélet, C-636/23 és C-637/23, EU:C:2025:603, 77. pont).
- 103 Ennélfogva, bár az uniós jog nem határozza meg, hogy mely hatóságnak kell elvégeznie a jelen ítélet 99. és 101. pontjában említett értékeléseket, nemzetbiztonsági indokon alapuló kiutasítási határozatot csak ezen értékelések elvégzése után lehet meghozni.
- 104 Másodszor, a 2008/115 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a kiutasítási határozatok meghozatalára írásban, a tényállás ismertetésével és jogi indokolással kerül sor. Ez a rendelkezés azonban lehetővé teszi a tényállásra vonatkozó tájékoztatás korlátozását, amennyiben a nemzeti jog – különösen a nemzetbiztonság védelme érdekében – lehetővé teszi a tájékoztatáshoz való jog korlátozását.
- 105 Mivel az uniós jog nem tartalmaz olyan szabályt, amely pontosan meghatározná az ilyen korlátozás konkrét részletszabályait, azok a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartoznak, feltéve azonban, hogy azok nem kedvezőtlenebbek, mint amelyek a hasonló belső jogi helyzeteket szabályozzák (az egyenértékűség elve), és nem teszik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 106 E tekintetben emlékeztetni kell arra is, hogy a tagállamok az uniós jog végrehajtása során kötelesek biztosítani mind a megfelelő ügyintézés általános elvéből eredő követelmények, mind pedig a Charta 47. cikkének első bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 107 Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a Charta 47. cikkének első bekezdésében biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága megköveteli, hogy az érintett – akár magának a határozatnak a szövege, akár ezen indokok kérésére történő közlése alapján – megismerhesse a rá vonatkozóan hozott határozat alapjául szolgáló indokokat, az illetékes bíróság azon hatáskörének sérelme nélkül, hogy a szóban forgó hatóságtól megkövetelje azok közlését, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számára jogai lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy hasznos-e az illetékes bírósághoz fordulni, valamint annak érdekében, hogy az utóbbinak teljes mértékben lehetővé tegye a szóban forgó nemzeti határozat jogszerűségére vonatkozó felülvizsgálat gyakorlását (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 108 Mindemellett emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 47. cikkében foglalt jogok nem minősülnek abszolút jogosultságoknak, és az abból eredő indokolási kötelezettség tehát a 2008/115 irányelv 12. cikkének (1) bekezdésében meghatározott keretek között korlátozható egyrészt a megfelelő ügyintézéshez való jog, valamint az érintett személy hatékony jogorvoslathoz való joga, másrészt pedig a tényállásra vonatkozó tájékoztatásnak e személy számára történő hozzáférhetővé tétele elmaradásának igazolásául hivatkozott érdekek közötti mérlegelés alapján, különösen ha ezek az érdekek összefüggésben vannak a nemzetbiztonsággal (lásd analógia útján: 2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 50. pont).
- 109 E mérlegelés azonban a Charta 47. cikkének szükséges tiszteletben tartására figyelemmel nem foszthatja meg az érintett személy védelemhez való jogát a tényleges érvényesüléstől, és nem üresítheti ki a 2008/115 irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében előírt jogorvoslathoz való jogot, különösen azáltal, hogy nem közlik az érintett személlyel legalább a rá vonatkozó határozat alapjául szolgáló indokok lényegét (lásd analógia útján: 2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 51. pont).
- 110 A fenti megfontolásokból, amelyek mind az EUMSZ 20. cikk és a 2008/115 irányelv 5. cikkének alkalmazása szempontjából releváns valamennyi körülmény figyelembevételének követelményére, mind pedig a kiutasítási határozatok indokolására vonatkozó kötelezettségre vonatkoznak, az következik, hogy a kiutasítás területén hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság nem szorítkozhat érvényesen az e követelménynek meg nem felelő, más nemzeti hatóság által hozott, indokolás nélküli határozat végrehajtására, és nem hozhat kizárólag ezen az alapon és nemzetbiztonsági okból kiutasítási határozatot olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki e tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 111 E megállapítás egyáltalán nem zárja ki, hogy az illetékes hatóság által a jelen ítélet 99. és 101. pontjában említett értékelés elvégzéséhez felhasznált információk egy részét a nemzetbiztonsági szakhatóság saját kezdeményezésre vagy az említett hatóság kérésére szolgáltatthassa (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 112 Hasonlóképpen, az említett megállapítás nem tiltja meg, hogy valamely tagállam a nemzetbiztonsági szakhatóságot olyan állásfoglalás kibocsátására vonatkozó jogkörrel ruházza fel, amely kötelező jelleggel kiutasítási határozat meghozatalát írja elő, amennyiben e hatóság eleget tesz az indokolási kötelezettségnek, és csak azt követően fogadhat el ilyen állásfoglalást, hogy a jelen ítélet 99. és 101. pontjában említett valamennyi releváns körülményt megfelelően figyelembe vette (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 84. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 113 A fentiek összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 20. cikket, valamint a 2008/115 irányelv 5., 12. és 13. cikkét a Charta 7. és 24. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely e tagállam hatóságait nemzetbiztonsági okból, kizárólag valamely nemzetbiztonsági szakhatóság által elfogadott, indokolás nélküli, kötelező erejű állásfoglalás alapján, az egyéni körülmények összességének és az arányosság elve tiszteletben tartásának szigorú vizsgálata nélkül kiutasítási határozat meghozatalára kötelezi valamely harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat.

A harmadik, a negyedik, a hatodik és a hetedik kérdésről

- 114 Együttesen és negyedikként vizsgálandó harmadik, negyedik, hatodik és hetedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/115 irányelv 12. és 13. cikkét ezen irányelv 1., 5. és 11. cikkével, az EUMSZ 20. cikkel, a megfelelő ügyintézés általános elvével, valamint a Charta 5., 7., 24. és 47. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely előírja, hogy amennyiben az olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben hozott kiutasítási határozat és beutazási tilalmat elrendelő határozat, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, olyan információkon alapul, amelyek hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné ugyanezen tagállam nemzetbiztonságát, ezen harmadik országbeli állampolgár csak azt követően férhet hozzá ezekhez az információkhoz, hogy erre engedélyt kapott, és még az e határozatok alapjául szolgáló indokok lényegét sem közli vele, továbbá semmilyen módon nem használhatja fel a közigazgatási vagy bírósági eljárások céljából azokat az információkat, amelyekhez adott esetben hozzáférhetett volna, hanem az illetékes bíróságnak kell felhívnia az ügyészt, hogy lépjen fel az említett harmadik országbeli állampolgár jogainak védelme érdekében.
- 115 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy mivel a harmadik, a negyedik, a hatodik és a hetedik kérdés kizárólag olyan helyzetben vonatkozik az illetékes nemzeti hatóságok és a nemzeti bíróságok előtt lefolytatandó eljárásra, mint amilyen az alapügyben szerepel, a 2008/115 irányelv 1. és 11. cikke, valamint a Charta 5., 7. és 24. cikke nem releváns e kérdések megválaszolása szempontjából.

- 116 Amint az a jelen ítélet 104. pontjában megállapításra került, a 2008/115 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a kiutasítási határozatokat és a beutazási tilalmat elrendelő határozatokat írásba kell foglalni, és azokban ismertetni kell a tényállást és jogi indokolást.
- 117 Ezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdése szerint az érintett harmadik országbeli állampolgár számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot, hogy az illetékes bíróság vagy közigazgatási hatóság, vagy pártatlan és a függetlenség biztosítékával rendelkező tagokból álló szerv előtt megtámadhassa e határozatokat.
- 118 E rendelkezések azonban nem tartalmazznak semmilyen utalást a kiutasítási eljárásra vonatkozó iratbetekintés részletszabályaira. Ezenkívül, amint az a jelen ítélet 104. és 105. pontjában megállapításra került, bár az említett irányelv 12. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a kiutasítási határozatokban feltüntetendő tényállásra vonatkozó tájékoztatás korlátozását, amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi a tájékoztatáshoz való jog korlátozását, különösen a nemzetbiztonság védelme érdekében, az uniós jog nem tartalmaz olyan különös szabályt, amely meghatározná az ilyen korlátozás konkrét részletszabályait.
- 119 Ebből következik, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárnak a kiutasítási eljárásra vonatkozó iratokhoz, valamint a kiutasítási határozat és a beutazási tilalmat elrendelő határozat indokaihoz való hozzáféréseire vonatkozóan megállapított eljárások konkrét részletszabályai, amennyiben e határozatok olyan információkon alapulnak, amelyek hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné a szóban forgó tagállam nemzetbiztonságát, a jelen ítélet 105. és 106. pontjában felidézett elvekből és jogból eredő korlátok között az egyes tagállamok jogrendjébe tartoznak.
- 120 Ebből különösen az következik, hogy az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását mind a közigazgatási eljárás, mind pedig az esetleges bírósági eljárás során biztosítani kell (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 88. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 121 E tekintetben, ami először is a közigazgatási eljárást illeti, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása magában foglalja, hogy a tagállamok közigazgatási szerveinek – amennyiben az uniós jog hatálya alá tartozó intézkedéseket fogadnak el – lehetővé kell tenniük azon határozatok címzettjei számára, amelyek e címzettek érdekeit érzékelhetően érintik, hogy megfelelően kifejtessék álláspontjukat azon elemekkel kapcsolatban, amelyekre a közigazgatási szerv a határozatát alapítja (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 89. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 122 E követelménynek többek között az a célja, hogy az olyan kiutasítási eljárás keretében, mint amelyről az alapügyben szó van, a hatáskörrel rendelkező hatóság számára lehetővé tegye, hogy eleget tegyen a kiutasítási határozat és a beutazási tilalmat elrendelő határozat esetleges meghozataláról való döntésre vonatkozó kötelezettségének azáltal, hogy az ügy teljes ismeretében elvégzi a releváns körülmények összességének egyéni értékelését, amihez szükség van arra, hogy e határozatok címzettje kijavíthasson valamilyen hibát, vagy személyes helyzetére vonatkozó olyan információkra hivatkozhasson, amelyek a határozatok meghozatala, meghozatalának elmaradása vagy meghatározott tartalma mellett szólnak (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 123 Az említett követelmény általánosabban arra irányul, hogy a kiutasítási eljárás megindításakor hozzájáruljon a 2008/115 irányelv 5. cikkében előírt kötelezettségek tiszteletben tartásához, biztosítva, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár ismertethesse álláspontját e kötelezettségek rá gyakorolt konkrét hatásairól (lásd ebben az értelemben: 2018. május 8-i K. A. és társai [Családegyesítés Belgiumban] ítélet, C-82/16, EU:C:2018:308, 103. pont; 2021. január 14-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Kísérő nélküli kiskorú kiutasítása] ítélet, C-441/19, EU:C:2021:9, 59. pont).
- 124 Mivel ugyanezen követelmény szükségszerűen feltételezi azon tényleges lehetőségnek e harmadik országbeli állampolgár számára való biztosítását, hogy – adott esetben képviselő útján – megismerje azokat az elemeket, amelyekre a hatóság a határozatát alapítja, a védelemhez való jog tiszteletben tartása a közigazgatási eljárás során feltételezi az iratanyagban lévő valamennyi információhoz való hozzáférés jogát (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 91. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 125 Másodszor, ami a bírósági eljárást illeti, a védelemhez való jog tiszteletben tartása magában foglalja, hogy a felperes megismerhesse nemcsak a rá vonatkozó határozatok indoklását, hanem az iratanyagban a hatóság által alapul vett valamennyi elemét is, és így ténylegesen állást foglalhasson ezen elemekkel kapcsolatban (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 126 Ezenkívül a Charta 47. cikkében szereplő védelemhez való jog részét képező kontradiktórius eljárás elvére tekintettel az eljárásban részt vevő feleknek jogosultaknak kell lenniük arra, hogy a bíróságnak benyújtott minden iratot és észrevételt megismerhessenek annak érdekében, hogy a bíróság döntését befolyásolhassák, és ezen iratokat és észrevételeket megvitathassák, ami feltételezi, hogy a kiutasítási határozattal és a beutazási tilalmat elrendelő határozattal érintett személynek lehetőséggel kell rendelkeznie az iratanyagban lévő, az említett határozatokkal szemben benyújtott kereset tárgyában eljáró bíróság rendelkezésére álló információk megismerésére (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 127 Mindemellett emlékeztetni kell arra, hogy a védelemhez való jog nem abszolút jog, és az iratbetekintési jog – amely a védelemhez való jog velejárója – korlátozható egyrészt a megfelelő ügyintézés általános elve és az érintett személy hatékony jogorvoslathoz való joga, másrészt pedig az e személynek az iratanyagban lévő valamely elemhez való hozzáférése elmaradásának igazolásául hivatkozott érdekek közötti mérlegelés alapján, különösen ha ezek az érdekek összefüggésben vannak a nemzetbiztonsággal (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 94. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 128 E mérlegelés azonban – a Charta 47. cikkének szükséges tiszteletben tartására figyelemmel – nem foszthatja meg az érintett személy védelemhez való jogát a tényleges érvényesüléstől, és nem üresítheti ki e személynek az e 47. cikkből eredő jogorvoslathoz való jogát, különösen azáltal, hogy nem közlik vele legalább a rá vonatkozó határozatok alapjául szolgáló indokok lényegét (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 129 Az említett mérlegelés viszont vezethet ahhoz, hogy az iratanyag bizonyos elemeit nem közlik az érintett személlyel, amennyiben ezen elemek hozzáférhetővé tétele közvetlen és egyedi módon sértheti az érintett tagállam nemzetbiztonságát, mivel e hozzáférhetővé tétel különösen veszélyeztetheti a személyek életét, egészségét vagy szabadságát, vagy felfedheti a nemzetbiztonsági hatóságok által alkalmazott specifikus nyomozási módszereket, és így súlyosan akadályozhatja, vagy akár meggátolhatja e hatóságok feladatainak jövőbeli teljesítését (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 130 Következésképpen, noha a tagállamoknak, amennyiben a nemzetbiztonság megköveteli, olyan kiutasítási eljárás keretében, mint amilyenről az alapügyben szó van, nem kell biztosítaniuk közvetlen hozzáférést az érintett személy számára a teljes iratanyagához, és különösen a 2008/115 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése alapján korlátozhatják az e személlyel szemben hozott határozatokkal kapcsolatos tényállásra vonatkozó tájékoztatást, a tényleges érvényesülés elve, a megfelelő ügyintézés általános elve és a hatékony jogorvoslathoz való jog megsértése nélkül nem hozhatják az említett személyt olyan helyzetbe, amelyben nem szerezhethet megfelelően tudomást – adott esetben a nemzetbiztonság megóvására szolgáló különleges eljárás keretében – ezen iratanyag meghatározó elemeinek lényegéről (lásd analógia útján: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 97. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 131 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani először is, hogy amennyiben az iratanyagban lévő információk hozzáférhetővé tételét nemzetbiztonsági okból korlátozták, az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását nem biztosítja kellő mértékben az a lehetőség, hogy e személy számára bizonyos feltételek mellett engedélyezik az ezen információkhoz való hozzáférést, amely engedélyhez azonban az ily módon szerzett információk közigazgatási vagy esetleges bírósági eljárásban való felhasználásának teljes tilalma társul (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 98. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 132 Továbbá az illetékes bíróság teljes iratanyagba való betekintési lehetősége nem válthatja ki az érintett személynek az ezen iratanyagban lévő információkhoz való hozzáférést, mivel a védelemhez való jog tiszteletben tartása magában foglalja, hogy e személy – adott esetben tanácsadó útján – érvényesítheti az érdekeit az ezen elemekkel kapcsolatos álláspontjának kifejtése révén (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 99. pont; 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 133 Végül az olyan mechanizmus, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság bemutatott, amely az ügyésznek az érintett harmadik országbeli állampolgár érdekében való fellépésén alapul, úgy, hogy ez az ügyész maga nem közölheti e harmadik országbeli állampolgárral azokat az adatokat, amelyekhez hozzáférhet, nem felel meg a Charta 47. cikkéből eredő követelményeknek.
- 134 Az ilyen mechanizmus ugyanis egyáltalán nem teszi lehetővé annak biztosítását, hogy az ügyész kifejtse az érintett harmadik országbeli állampolgárnak az ügy releváns elemeivel kapcsolatos álláspontját, mivel e harmadik országbeli állampolgárnak nincs tudomása ezekről a körülményekről, és az ügyész nem köteles meghallgatni az említett harmadik országbeli állampolgárt, vagy az általa esetlegesen adott utasításokat követni.

- 135 Ezenkívül a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy a szóban forgó határozat alapjául szolgáló, a jelen ítélet 130. pontjában említett tájékoztatás lényegének közlését magával a határozat címzettjével szemben kell biztosítani (lásd ebben az értelemben: 2013. június 4-i ZZ ítélet, C-300/11, EU:C:2013:363, 65. pont; 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 88. pont).
- 136 A Bíróság egyébiránt megállapította, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amelynek keretében ügyvéd hozzáférhet a határozat alapjául szolgáló minősített adatokhoz, de nem jogosult ezen adatok tartalmának az ügyfelével való közlésére, nem elegendő a Charta 47. cikke tiszteletben tartásának biztosításához (lásd ebben az értelemben: 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 95. pont).
- 137 Ebből következik, hogy a harmadik, a negyedik, a hatodik és a hetedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelv 12. és 13. cikkét ezen irányelv 5. cikkével, az EUMSZ 20. cikkel, a megfelelő ügyintézés általános elvével és a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely előírja, hogy amennyiben az olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben hozott kiutasítási határozat és beutazási tilalmat elrendelő határozat, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, olyan információkon alapul, amelyek hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné ugyanezen tagállam nemzetbiztonságát, ezen harmadik országbeli állampolgár csak azt követően férhet hozzá ezekhez az információkhoz, hogy erre engedélyt kapott, és még az e határozatok alapjául szolgáló indokok lényegét sem közlik vele, továbbá semmilyen módon nem használhatja fel a közigazgatási vagy bírósági eljárások céljából azokat az információkat, amelyekhez adott esetben hozzáférhetett volna, hanem az illetékes bíróságnak kell felhívnia az ügyészt, hogy lépjen fel az említett harmadik országbeli állampolgár jogainak védelme érdekében.

A kilencedik kérdésről

- 138 Ötödikként vizsgálándó kilencedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a megfelelő ügyintézés általános elvét és a Charta 47. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy valamely nemzetbiztonsági szakszolgálat, amennyiben azt állapítja meg, hogy még a kiutasítási határozat alapjául szolgáló indokok lényegének hozzáférhetővé tétele is sértheti a nemzetbiztonságot, megtagadhatja ezen indokoknak azon harmadik országbeli állampolgár számára történő bármilyen hozzáférhetővé tételét, akire e határozat vonatkozik.
- 139 Amint az a jelen ítélet 130. pontjából kitűnik, a tényleges érvényesülés elve, a megfelelő ügyintézés általános elve és a Charta 47. cikke akadályát képezi annak, hogy a kiutasítási határozattal szemben benyújtott keresetet elbíráló nemzeti bíróság e keresetet döntő módon az iratanyag olyan elemeire támaszkodva utasítsa el, amelyek lényegét nem közölték az érintett személlyel.
- 140 Kétségtelen, hogy az adatok nemzeti szabályozás szerinti minősítésére és minősítésének megszüntetésére, valamint a minősített adatok hozzáférhetővé tételére vonatkozó szabályok nem képezik uniós jogi aktus által harmonizált szabályok tárgyát (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 103. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).

- 141 Ugyanakkor, amennyiben a kiutasítási határozat minősített adatokon alapul, e szabályokat a megfelelő ügyintézés általános elvének és a Charta 47. cikkének tiszteletben tartásával kell végrehajtani (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 142 Márpedig a Bíróság kimondta, hogy a tagállamok annak érdekében, hogy kivételes esetekben, nemzetbiztonsági okokra hivatkozva elkerüljék, hogy az érintett személlyel közöljék a tartózkodásra vonatkozó határozat alapjául szolgáló pontos és teljes indokolást, az eljárásjog olyan technikáiról és szabályairól rendelkezhetnek, amelyek lehetővé teszik egyrészt az e határozat elfogadásához figyelembe vett információk jellegére és forrásaira vonatkozó jogszerű nemzetbiztonsági megfontolások, másfelől pedig azon szükséglet összehangolását, hogy a jogalanyoknak kellően biztosítsák eljárási jogai – így a meghallgatáshoz való jog és a kontradiktórius eljárás elvének – tiszteletben tartását (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 143 A Bíróság a Charta 47. cikkével összeegyeztethetőnek tekintette azt a rendszert, amelyben az illetékes bíróság tudomást szerezhet mind a szóban forgó határozat alapjául szolgáló valamennyi indokról, mind pedig az ahhoz kapcsolódó bizonyítékokról, továbbá azt is megvizsgálhatja, hogy ezen indokok és bizonyítékok teljes körű közlése ténylegesen ellentétes-e az illetékes nemzeti hatóság által hivatkozott, nemzetbiztonsághoz kapcsolódó okokkal (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 108. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 144 Ezen indokok bírósági felülvizsgálatát illetően a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Charta 47. cikke tiszteletben tartásának biztosításához elegendő, ha az illetékes bíróság – abban az esetben, ha úgy ítéli meg, hogy az említett indokok nem érvényesek – lehetőséget biztosíthat az illetékes nemzeti hatóság számára arra, hogy közölje az érintettel a hiányzó indokokat és bizonyítékokat (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 109. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 145 Ilyen esetben, ha az illetékes nemzeti hatóság úgy dönt, hogy nem közli az összes releváns indokot és bizonyítékot, az illetékes bíróságnak a Charta 47. cikkének való megfelelés érdekében a szóban forgó határozat jogszerűségét kizárólag azon indokok és bizonyítékok alapján kell megvizsgálnia, amelyeket közöltek (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 110. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 146 Ezzel szemben, arra az esetre vonatkozóan, amikor az illetékes bíróság úgy ítéli meg, hogy az illetékes nemzeti hatóság által hivatkozott indokokkal ellentétes ezen indokok és bizonyítékok teljes körű közlése, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az illetékes bíróság figyelembe veheti ezeket az indokokat és bizonyítékokat a releváns követelmények megfelelő mérlegelésével, és megállapította, hogy amennyiben e bíróság így kíván eljárni, ügyelnie kell arra, hogy a szóban forgó határozat alapjául szolgáló indokok lényegét oly módon közöljék az érintettel, amely kellően figyelembe veszi a bizonyítékok titkosságának szükségességét (2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 147 A Bíróság ugyanakkor azt is kifejtette, hogy e tájékoztatási kötelezettség megsértése esetén az említett bíróság köteles abból levonni a következtetéseket (lásd ebben az értelemben: 2024. április 25-i NW és PQ [Minősített adatok] ítélet, C-420/22 és C-528/22, EU:C:2024:344, 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 148 E körülmények között a tagállamok számára nyitva áll az a lehetőség, hogy az illetékes nemzeti hatóság számára fenntartsák a minősített indokok vagy bizonyítékok közlésére vagy a közlés mellőzésére vonatkozó hatáskört, feltéve hogy a kiutasítási határozattal szemben benyújtott kereset tárgyában eljáró bíróságnak jogában áll levonni a következtetéseket az e hatóság által e tekintetben végül meghozott határozatból (lásd analógia útján: 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 99. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 149 Következésképpen a kilencedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a megfelelő ügyintézés általános elvét és a Charta 47. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy valamely nemzetbiztonsági szakszolgálat, amennyiben azt állapítja meg, hogy még a kiutasítási határozat alapjául szolgáló indokok lényegének hozzáférhetővé tétele is sértheti a nemzetbiztonságot, megtagadhatja ezen indokoknak azon harmadik országbeli állampolgár számára történő bármilyen hozzáférhetővé tételét, akire e határozat vonatkozik. Ezzel szemben az ilyen határozattal szemben benyújtott keresetet elbíráló nemzeti bíróságnak e személy védelemhez való joga tiszteletben tartásának biztosítása érdekében adott esetben le kell vonnia a következtetéseket az illetékes hatóságok azon esetleges határozatából, amellyel megtagadják e határozat indokai egy részének vagy teljes körének, valamint az e határozathoz kapcsolódó bizonyítékoknak a közlését.

A nyolcadik kérdésről

Az elfogadhatóságról

- 150 Az Európai Bizottság arra hivatkozik, hogy a nyolcadik kérdést mint elfogadhatatlant részben el kell utasítani, mivel az a jogegységi határozatnak magára a Kúriára vonatkozó hatásait érinti. Mivel ugyanis a kérdést előterjesztő bíróság alsóbb fokú bíróság, a Bizottság szerint a Bíróság erre vonatkozó válasza egyáltalán nem lenne hasznos az alapjogvita eldöntéséhez.
- 151 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatala szempontjából, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, ha a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (lásd: 1988. április 21-i Pardini ítélet, 338/85, EU:C:1988:194, 8. pont; 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 61. pont).
- 152 Ennélfogva az uniós jogra vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor tagadhatja meg a nemzeti bíróságok által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéstről való határozathozatalt, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd: 2000. július 13-i Idéal tourisme ítélet, C-36/99, EU:C:2000:405, 20. pont; 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 62. pont).

- 153 A jelen ügyben, mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem a Kúria valamely tanácsa, hanem egy alsóbb szintű bíróság, meg kell állapítani, hogy az azon feltételeket meghatározó szabályok, amelyek mellett a Kúria eltérhet a saját ítélkezési gyakorlatától, nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nem állnak az alapeljárás tárgyával.
- 154 Ebből következik, hogy a nyolcadik kérdés kizárólag annyiban elfogadható, amennyiben az az alsóbb fokú bíróságok hatáskörét meghatározó szabályokra vonatkozik.

A kérdés érdeméről

- 155 Nyolcadik kérdésének elfogadható részével, amelyet hatodikként kell megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdését, az EUMSZ 267. cikket, valamint a Charta 47. cikkét az uniós jog elsőbbségének elvével, a megfelelő ügyintézés általános elvével, valamint a 2008/115 irányelv 1., 5. és 11–13. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely arra kötelezi a nemzeti bíróságot, hogy még akkor is feleljen meg valamely magasabb szintű bíróság jogi értékeléseinek, ha e bíróság az uniós jognak a Bíróság által adott értelmezésére tekintettel azt állapítja meg, hogy ezen értékelések e joggal nem egyeztethetők össze.
- 156 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy mivel a nyolcadik kérdés a Kúria és az alsóbb szintű magyar bíróságok közötti kapcsolatokat általános jelleggel szabályozó szabályokra vonatkozik, a 2008/115 irányelv rendelkezései közvetlenül nem relevánsak e kérdés megválaszolása szempontjából.
- 157 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog elsőbbségének elve szentesíti az uniós jog elsődlegességét a tagállamok jogával szemben. Ez az elv tehát arra kötelezi a tagállamok valamennyi szervét, hogy biztosítsák a különböző uniós jogi normák teljes érvényesülését, mivel a tagállamok joga nem befolyásolhatja a különböző normáknak az említett államok területén elismert hatását. Ebből az következik, hogy az uniós jog elsőbbségének elve értelmében nem sértheti az uniós jog egységességét és tényleges érvényesülését az, hogy a tagállam – akár alkotmányos jellegű – nemzeti jogi rendelkezésekre hivatkozik (2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet, C-537/22, EU:C:2024:6, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 158 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy az a nemzeti bíróság, amely élt az EUMSZ 267. cikkben részére biztosított lehetőséggel, kötve van az alapügy elbírálásánál a Bíróság által az uniós jog szóban forgó rendelkezései tekintetében adott értelmezéshez, és így adott esetben mellőznie kell valamely felsőbb szintű nemzeti bíróság értékelését, ha úgy ítéli meg, hogy a Bíróság által adott értelmezésre tekintettel az nem áll összhangban az uniós joggal, adott esetben eltekintve az őt arra kötelező nemzeti szabály alkalmazásától, hogy feleljen meg e felsőbb szintű bíróság határozatainak (2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet, C-537/22, EU:C:2024:6, 24. pont; 2026. február 12-i Petlichev ítélet, C-56/25, EU:C:2026:87, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 159 Ilyen feltételek között az uniós jog teljes érvényesülésének biztosítására vonatkozó követelmény e nemzeti bíróság azon kötelezettségével jár, hogy adott esetben módosítania kell az állandó ítélkezési gyakorlatot, amennyiben az a nemzeti jognak az uniós joggal összeegyeztethetetlen értelmezésén alapul (2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet, C-537/22, EU:C:2024:6, 25. pont; 2026. február 12-i Petlichev ítélet, C-56/25, EU:C:2026:87, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 160 Ezenkívül, ha a Bíróság ítélkezési gyakorlata egyértelmű választ adott az uniós jog értelmezésével kapcsolatos valamely kérdésre, az említett nemzeti bíróságnak meg kell tennie mindent, ami az uniós jog ezen értelmezésének érvényre juttatásához szükséges (2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet, C-537/22, EU:C:2024:6, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 161 Bár a Bíróság a 2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet (C-537/22, EU:C:2024:6) 29. pontjában azt állapította meg, hogy az olyan tagállami szabályozás, amely főszabály szerint előírja az alsóbb szintű bíróságok számára a felsőbb szintű bíróság értékeléseinek való megfelelést, mindemellett összeegyeztethető lehet az uniós jog elsőbbségének elvével, e következtetésre az alapján jutott, hogy az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó szabályozás feljogosította az alsóbb szintű bíróságokat arra, hogy mellőzzék az ilyen értékeléseket, amennyiben úgy ítélik meg, hogy ezen értékelések összeegyeztethetetlenek az uniós joggal, és hogy értékelésüket e tekintetben indokolással látják el.
- 162 A jelen ügyben – ezzel ellentétben – a kérdést előterjesztő bíróság kifejezetten pontosította, hogy az alkalmazandó magyar szabályozás egyáltalán nem jogosítja fel arra, hogy eltérjen a Kúria jogegységi határozatától. Márpedig a jelen ítélet 157–160. pontjából az következik, hogy az ilyen szabályozás ellentétes az uniós jog elsőbbségének elvével.
- 163 Bár a magyar kormány azt állítja, hogy a magyar szabályozás lehetővé teszi a kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy eltérjen a Kúria alapügyben szereplő határozatától, feltéve hogy e döntést kifejezetten megindokolja, a Bíróságnak a jelen ítélet 58. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUMSZ 267. cikk szerinti eljárás keretében a Bíróságnak azt a szabályozási háttérrel figyelembe véve kell határoznia, amelybe a neki feltett kérdések illeszkednek, ahogyan azt a kérdést előterjesztő bíróság meghatározta.
- 164 Ennélfogva kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata meggyőződni arról, hogy az alapügyben alkalmazandó magyar szabályozás terjedelme valóban megegyezik-e az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban említettel.
- 165 Meg kell továbbá jegyezni, hogy bár a nyolcadik kérdés nemcsak az uniós jog elsőbbsége elvének és az EUMSZ 267. cikknek az értelmezésére vonatkozik, hanem az elsődleges jog különböző más rendelkezéseinek és a megfelelő ügyintézés általános elvének az értelmezésére is, a fentiekből az következik, hogy az uniós jog elsőbbségének elvével és az EUMSZ 267. cikkel mindenképpen ellentétes az olyan szabályozás, mint amely e kérdésben szerepel, így az elsődleges jog ezen egyéb rendelkezéseiről vagy a megfelelő ügyintézés általános elvéről nem szükséges határozni.
- 166 A fentiekre tekintettel a nyolcadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az uniós jog elsőbbségének elvét és az EUMSZ 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely arra kötelezi a nemzeti bíróságot, hogy még akkor is feleljen meg valamely magasabb szintű bíróság jogi értékeléseinek, ha e bíróság az uniós jognak a Bíróság által adott értelmezésére tekintettel azt állapítja meg, hogy ezen értékelések e joggal nem egyeztethetők össze.

A költségekről

- 167 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUMSZ 20. cikket és a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes, ha valamely tagállam hatóságai olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az e tagállam állampolgárságával rendelkező olyan európai uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, anélkül hoznak kiutasítási határozatot, hogy előzetesen megvizsgálták volna az ilyen határozat által e harmadik országbeli állampolgár családi életére és kiskorú gyermekeinek helyzetére gyakorolt következményeket, amennyiben e hatóságok információkkal rendelkeznek az említett harmadik országbeli állampolgár és ezen uniós polgárok közötti családi kapcsolatok fennállásáról.

- 2) Az EUMSZ 20. cikket az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely kizárja, hogy az EUMSZ 20. cikkekre lehessen hivatkozni a kiutasítási határozattal szemben vagy a kiutasítási eljárás során, amennyiben:

- az említett EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jogra vagy függőségi viszonyra először a bírósági eljárás szakaszában hivatkoztak, noha az érintett harmadik országbeli állampolgár és valamely uniós polgár közötti családi kapcsolatok már ismertek voltak az illetékes hatóságok előtt;
- vagy az ugyanezen EUMSZ 20. cikk alkalmazása szempontjából releváns tényeket először a bírósági eljárás során tárták fel;
- vagy az érintett tagállamban való tartózkodást megtagadó határozatot a kiutasítási eljárást megelőzően hozták meg.

- 3) Az EUMSZ 20. cikket, valamint a 2008/115 irányelv 5., 12. és 13. cikkét az Alapjogi Charta 7. és 24. cikkével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely e tagállam hatóságait nemzetbiztonsági okból, kizárólag valamely nemzetbiztonsági szakhatóság által

elfogadott, indokolás nélküli, kötelező erejű állásfoglalás alapján, az egyéni körülmények összességének és az arányosság elve tiszteletben tartásának szigorú vizsgálata nélkül kiutasítási határozat meghozatalára kötelezi valamely harmadik országbeli állampolgárral szemben, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat.

- 4) A 2008/115 irányelv 12. és 13. cikkét ezen irányelv 5. cikkével, az EUMSZ 20. cikkel, a megfelelő ügyintézés általános elvével és az Alapjogi Charta 47. cikkével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes valamely tagállamnak az e tagállam legfelsőbb bírósága által értelmezett olyan szabályozása, amely előírja, hogy amennyiben az olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben hozott kiutasítási határozat és beutazási tilalmat elrendelő határozat, aki az említett tagállam állampolgárságával rendelkező olyan uniós polgárok családtagja, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, olyan információkon alapul, amelyek hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné ugyanezen tagállam nemzetbiztonságát, ezen harmadik országbeli állampolgár csak azt követően férhet hozzá ezekhez az információkhoz, hogy erre engedélyt kapott, és még az e határozatok alapjául szolgáló indokok lényegét sem közlik vele, továbbá semmilyen módon nem használhatja fel a közigazgatási vagy bírósági eljárások céljából azokat az információkat, amelyekhez adott esetben hozzáférhetett volna, hanem az illetékes bíróságnak kell felhívnia az ügyészt, hogy lépjen fel az említett harmadik országbeli állampolgár jogainak védelme érdekében.

- 5) A megfelelő ügyintézés általános elvét és az Alapjogi Charta 47. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy valamely nemzetbiztonsági szakszolgálat, amennyiben azt állapítja meg, hogy még a kiutasítási határozat alapjául szolgáló indokok lényegének hozzáférhetővé tétele is sértheti a nemzetbiztonságot, megtagadhatja ezen indokoknak azon harmadik országbeli állampolgár számára történő bármilyen hozzáférhetővé tételét, akire e határozat vonatkozik. Ezzel szemben az ilyen határozattal szemben benyújtott keresetet elbíráló nemzeti bíróságnak e személy védelemhez való joga tiszteletben tartásának biztosítása érdekében adott esetben le kell vonnia a következtetéseket az illetékes hatóságok azon esetleges határozatából, amellyel megtagadják e határozat indokai egy részének vagy teljes körének, valamint az e határozathoz kapcsolódó bizonyítékoknak a közlését.

- 6) Az uniós jog elsőbbségének elvét és az EUMSZ 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely arra kötelezi a nemzeti bíróságot, hogy még akkor is feleljen meg valamely magasabb szintű bíróság jogi értékeléseinek, ha e bíróság az uniós jognak a Bíróság által adott értelmezésére tekintettel azt állapítja meg, hogy ezen értékelések e joggal nem egyeztethetők össze.

Piçarra

Fenger

Kihirdetve Luxembourgban, a 2026. július 16-i nyilvános ülésen.

A. Calot Escobar
hivatalvezető

C. Lycourgos
tanácselnök